

D E C I Z I E

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Wholemark-M” în proces de insolabilitate,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Dim-Trans&Co” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Wholemark-M”, cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Wholemark-M”,

c o n s t a t ă :

La 23 iulie 2018, SRL „Dim-Trans&Co” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Wholemark-M”, cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată,

SRL „Dim-Trans&Co” a solicitat încasarea din contul pârâtei a prejudiciului material cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale în sumă de 47823,39 lei, a penalității în sumă de 21041,68 lei, a taxei de stat în sumă de 2066 lei, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 1500 lei și a cheltuielilor poștale.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de SRL „Dim-Trans&Co” s-a admis parțial.

S-a dispus încasarea din contul SRL „Wholemark-M” în beneficiul SRL „Dim-Trans&Co” a prejudiciului material în sumă de 47823,39 lei, a penalității în sumă de 21041,68 lei și a taxei de stat în sumă de 2066 lei.

La 15 februarie 2019, SRL „Wholemark-M” a depus cerere de apel nemotivată, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, repunerea în termenul de depunere a cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a repus în termenul de declarare a apelului, cererea de apel depusă de SRL „Wholemark-M”.

Prin încheierea din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Wholemark-M”, fiindu-i acordat apelantei un termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1549,47 lei. S-a explicat SRL „Wholemark-M” că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Wholemark-M”, din motivul că apelanta nu a prezentat în termenul acordat, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1549,47 lei.

La 07 noiembrie 2019, SRL „Wholemark-M” în proces de insolabilitate, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, SRL „Wholemark-M” a invocat că nu a fost recepționată încheierea de a nu da curs cererii de apel, deoarece a fost expediată la adresa juridică, însă prin hotărârea din 04 septembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central a fost constatată insolabilitatea recurentei, fiind ridicat dreptul administratorului statutar al SRL „Wholemark-M” de a gestiona întreprinderea și a fost desemnat în calitate de administrator al insolabilității Marcel Lungu.

Totodată, recurenta a indicat că în adresa administratorului insolabilității nu a parvenit nici încheierea din 09 iulie 2019, nici din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, însă își manifestă în continuare interesul în procesul intentat și se obligă să achite taxa de stat.

SRL „Wholemark-M” a menționat că în lipsa informației publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău despre data ședinței și încheierea din 09 iulie 2019, a fost în imposibilitate de a cunoaște despre existența acesteia și despre înlăturarea neajunsurilor. Astfel, a considerat că în calitate de participant la proces nu a fost informat în conformitate cu legislația în vigoare despre pronunțarea încheierii din 09 iulie 2019.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin scrisoarea nr. 10407 din 08 octombrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces încheierea din 17 septembrie 2019 (f.d. 71), însă date despre recepționarea încheierii nu sunt la materialele cauzei.

Astfel, instanța de recurs consideră că cererea de recurs a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 23 iulie 2018, SRL „Dim-Trans&Co” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Wholemark-M”, cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 11 decembrie 2018 a admis parțial acțiunea înaintată de SRL „Dim-Trans&Co” (f.d. 30, 52-55).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 februarie 2019, SRL „Wholemark-M” a depus cerere de apel nemotivată, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, repunerea în termenul de depunere a cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță (f.d. 32-33).

Prin încheierea din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în termenul de declarare a apelului cererea de apel depusă de SRL „Wholemark-M” (f.d. 46-48).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Wholemark-M”, fiindu-i acordat apelantei un termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1549,47 lei. S-a explicat SRL „Wholemark-M” că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 59-62).

Potrivit scrisorii de însoțire se confirmă faptul că instanța de apel a expedit, la adresa indicată de recurentă în cererea de apel, copia încheierii din 09 iulie 2019 (f.d. 63), însă plicul a fost restituit cu mențiunea nereclamat (f.d. 64).

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Wholemark-M”, din motivul că apelanta nu a prezentat în termenul acordat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1549,47 lei (f.d. 67-70).

Astfel, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs menționează că recurenta a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile și urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultima.

Așadar, cu privire la argumentul recurenteii despre faptul că instanța de apel urma să expedieze copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu la adresa juridică, dar la adresa administratorului insolabilității, instanța de recurs menționează că nu intră în obligația instanței de a afla dacă adresa persoanei juridice s-a modificat, or, prevederile art. 107 alin. (1) din Codul de procedură civilă indică asupra faptului că dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Prin urmare, recurenta/apelanta urma să țină cont de prevederile legislației procesual civile și să informeze instanța de apel despre modificarea adresei. În lipsa unor astfel de proceduri, urmează a fi suportate consecințele neîndeplinirii obligațiilor.

Mai mult, Colegiul învederează că insolabilitatea SRL „Wholemark-M” a fost constatată la 04 septembrie 2019, cererea de apel nemotivată a fost depusă la 15 februarie 2019, iar încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost pronunțată la 09 iulie 2019, cu două luni înainte de constatarea insolabilității, ceea ce demonstrează că recurenta nu a întreprins toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume depunerea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Suplimentar, instanța de recurs atestă că de la 04 septembrie 2019 până la 17 septembrie 2019, administratorul insolabilității a avut suficient termen pentru a informa instanța de apel despre starea de insolabilitate a recurenteii și noua adresă unde urmează a fi expediate actele procedurale. Însă abia peste 2 luni, avocatul Dorel Rotaru a depus cerere pentru a lua cunoștință cu materialele cauzei, acțiuni ce demonstrează iresponsabilitatea recurenteii, precum și nerespectarea obligațiilor prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nicio parte.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Wholemark-M” în proces de insolvență.

Se menține încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Dim-Trans&Co” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Wholemark-M”, cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru